

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z da umom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti K 80—, na izo- zmetstvo K 50—, dostavljena na dom k 34—, na izkaznice A 30—, Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica šte. 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari- bora, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad- stoplje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Tele- fon št. 24. SHS poštnoštevnica ra- čun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

petek 17. marca 1922.

Številka: 63.

Pomen demokratskih shodov v Prekmurju.

Maribor, 15. marca.

Poročali smo na kratko o velepo- membnihi shodih nar. poslanca dr. Ku- kovca v Prekmurju, ki so se vršili mi- nolo soboto, nedeljo in ponedeljek v Dolnji Lendavi, Beltincih, Murski So- boti, Nuskovi in Križevcih. Kakor je iz zemljepisne lege razvidno, so bila izbrana vsa večja središča Prekmurja za zborovanja, tako da je bilo pravza- prav na teh shodih udeleženo celo Prekmurje s svojimi 92.000 prebivalci. Shodov so se udeležili poleg slovenskih prebivalcev zlasti v Dol. Lendavi tudi naši madžarski sodržavljani v velikem številu, ravnotako pa tudi Nemci, ki so se udeležili shoda v Nuskovi. Da je slika še jasnejša, je povdariti, da so bili to shodi, ki so tudi glede udeležbe veroizpovedi skrajno značilni, ker so v veroizpovedi shodih seveda povečini bili na ostalih shodih seveda povečini navzoči katoliki, v Križevcih pa, kjer se je vršil velik shod celo pod milim nebom, bili so sami evangelisti, dočim so na shodu v Mur. Soboti bili prisotni skoraj polnoštevilno tudi židovski naši sodržavljani.

Posebna nit, katera je vezala te shode, je razvitje gospodarskega pro- grama, in je značilno, da so Prekmurci vseskozi z velikim razumevanjem pri- trdili stališče, da gospodarska politika Slovenije mora biti poleg kmetijske prav posebej še obrtniška in industrijs- ka, ter je to tembolj razumljivo, ker rokodelstvo menda nikjer v Jugosla- viji ni tako mnogoštevilno zastopano, nego v Prekmurju, kjer so cele občine ki se bavijo izključno s čevljarstvo ali lončarstvo ali drugimi obrtni in pre- skrbujejo posamezne občine najširše okolice s svojimi obrtnimi izdelki, ka- tero izvažajo. Seveda je gospodarsko življenje Prekmurja prav živo intere- sirano tudi na rešitvi prometnega vprašanja, zlasti obnovitve in nove vpostavitve železniške zveze in omogo- čenja obmejnega prometa na Madžar- sko za poljske delavce, ki dobivajo svojo mezdo v poljskih pridelkih in jim je na tem ležeče, da se carinski predpisi prilagodijo nujnim življen- skim potrebam siromašnega obmejne- ga prebivalstva.

Zborovanja v Križevcih na mad- žarski meji so se udeležili župani in drugi vplivni možje iz daljave po 16 km daleč in je bila udeležba tolika, da se je shod moral vršiti javno na trgu pred cerkvo. Po svoji vsebini so bili ti shodi prava narodnogospodarska deba- ta in je pričakovati, da bomo ravno na ta način s pravi razumevanjem go- spodarskih potreb ljudstva privezali tudi srca teh naših novih sodržavlja- nov na našo državo. Ravno zaradi go- spodarskih neprilik je bilo dosedaj o- pažati v Prekmurju veliko rezervira- nost nasproti naši upravi in je n. pr. v najnacionalnejšem središču Prek- murja, v Beltincih, na nedeljskem shodu govornik tega trga govoril o »Prekmurju, ki je od Jugoslovanov zasledeno«, kar z bengalično lučjo o- svetluje politično situacijo, katero tre- ba na vsak način in z vsemi sredstvi popeljati.

Prekmurci so z velikim razumeva- njem vzeli na znanje, da je baš demo- kratska stranka glede naziranja o zna- čaju naše narodne skupnosti zavzela in dosledno izvajala srednjo črto, ki je izražena v geslu narodnega edinstva. Nobeden naš kraj se ne sme čutiti oku- piran, ampak mora prešiniti vse naše jugoslovanske kraje prepričanje, da je sedanje stanje izraz skupnosti iz- enakosti jezika, šeg in kulture enega samega naroda, ki naj postane od dne

Zastopniki Foundation Company v Beogradu.

Pogajanja radi zgradbe Jadranske železnice. — Družba ponudila naši državi 100 milijonov dolarjev posojila.

ZM Beograd, 16. marca. Zastop- niki ameriške skupine »Foundation- Company« so dospeli danes v Beograd ter stopili v direktna pogajanja z vla- do glede zgradbe Jadranske železnice. Razentega ponuja družba naši državi posojilo v znesku 100 milijonov dolar- jev pod zelo ugodnimi pogoji. Zastop- niku družbe se je predlagalo, da bi v svrhu zboljšanja naše valute stavil dva do tri milijone dolarjev v promet. Ta pa je izjavil, da bi bil uspeh le tre- noten. Naša valuta se zamore zboljšati

samo z intenzivno gospodarsko politi- ko, ki pa je zopet odvisna od promet- nih in tržnih razmer. To pa se lahko doseže na način, kakor ga predlaga ta družba. Mesto od naše strani predla- ganih ukrepov priporoča ustanovitev specialne transakcijske banke v ino- zemstvu, ki bi regulirala naša plačila v inozemstvu. Na ta način bi tudi naši trgovci ne bili vezani na noben plačil- ni rok. S tem predlogom se bo te dni ukvarjal ministrski svet, nakar bo predložen narodni skupščini.

Novi volilni red v ministrskem svetu.

Novi volilni red se predloži Narodni skupščini. — Nove skupščinske volitve na vidiku.

ZM Beograd, 16. marca. Včeraj zvečer je ministrski svet na štiri ure trajajoči seji in po daljših diskusijah med demokratskimi in radikalnimi ministri sklenil predložiti Narodni skupščini volilni zakon. V ministrskih krogih vlada prepričanje, da bo Na- rodna skupščina v kratkem času spre- jela ta zakon, nakar bi se izvršile nove volitve. Na to je ministrski svet raz- pravljajal o predlogu finančnega mini-

stra, naj bi konzorcij nekaterih bank prevzel posle v likvidaciji se nahajajo- čih bank. Predlog je bil odbit in spre- jet sklep, da te posle prevzame Uprava fondova. Nadalje je sklenil ministrski svet, da se uradnikom na Hrvaškem, v Sloveniji, Vojvodini, Bosni in Dal- maciji izplačajo s 1. aprilom t. l. po- viški na doklade. V ta namen je po- trebno okrog 30 milijonov dinarjev.

Amerikanci snujejo novo zvezo narodov.

DKU Washington, 15. marca. Danes je predal v senatu senator Mac Cumber svoj načrt, ki predvideva zve- zo Zedinjenih držav, Anglije, Francije, Italije, Španije, Japonske, Avstrije, Nemčije in Rusije. Vsi ti narodi naj se pogodbeno obvežejo, da se bodo v

vseh vprašanjih, ki bi zamogla pov- zročiti novo vojno, prej sporazumejo. Ta pogodba bi onemogočila vsak na- pad. V slučaju pa, da bi prišlo do res- nih sporov, se morajo ti v teku šestih mesecev preiskovati in proučiti.

Genovska konferenca se otvori 10. aprila.

DKU Rim, 15. marca. Vesti, da se bo genovska konferenca ponovno odgo- dila, so brez vsake stvarne podlage, ker soglašajo vse vlade v tem, da se kon- ferenca otvori dne 10. aprila.

Madžarske sanje.

DKU Budimpešta, 15. marca. Tukaj so se danes razširile vesti, da se je Poljska proglasila za kraljevino. Go- vorilo se je, da bo bivši kralj Karl Habsburg zasedel poljski prestol. Madžarski dopisni urad se je informiral na kompetentnem mestu ter dobil po- jasnilo, da so vse te vesti popolnoma izmišljene.

Madžarski up je šel po vodi.

DKU Dunaj, 15. marca. Kakor iz- ve »Pol. Korr.«, presojajo merodajni antantni krogi madžarski poskus, da bi potem razmejitvene komisije odcepili velik del Burgenlanda od Avstrije, kot docela brezupen in se po vesteh, ki jih je prejela avstrijska vlada, popolno- ma pridružujejo avstrijskemu stališču.

Volilni zakon pripravljen.

TIP Zagreb, 14. marca. »Večer« poroča iz Beograda, da je ministrstvo za izenačenje zakonov izgotovilo zakon o novem volilnem redu, o volilnih za- pisnikih za volitev narodnih poslancev ter oblastnih in srezkih zastopnikov in občinskih svetnikov ter da sta oba zakona že dostavljena skupščini.

Zlato avstro-ogrske banke.

TIP Dunaj, 14. marca. Pogajanja glede likvidacije avstro-ogrske banke so prinesla akcionarjem precejšnje presene- čenje. Konferenca nasledstvenih držav v Rimu namreč je sklenila, da se razdeli ves preostali zlati zaklad banke med nasledstvene države.

Nova vseučiliška imenovanja.

TIP Beograd, 14. marca. Mini- ster pravde je danes predložil kralju v podpis ukaz o imenovanju g. Arha za kontraktne rednega profesorja na tehniški fakulteti v Ljubljani. Kralj je razen tega podpisal tudi ukaz o ime- novanju dr. Karla Oštirja za docenta indoevropskega jezikoslovja na filozof- ski fakulteti v Ljubljani.

Za popravo ceste Lipnica—Maribor.

DKU Gradec, 15. marca. Na da- našnji seji deželnega zbora je bil spre- jet predlog bauernbundlerjev, ki pozi- va vlado, naj stopi takoj v pogajanja z jugoslovensko vlado glede poprave ceste Lipnica—Maribor, ki jo vse ob- mejne občine nujno rabijo in ki se na- haja v skrajno slabem stanju.

Prevrat v Albaniji?

DKU Rim, 15. marca. (Brezlično). V Albaniji so vstasi baje zrušili seda- njo vlado.

Proslava marčne revolucije 1. 1848. na Madžarskem.

DKU Budimpešta, 15. marca. (Ungerbureau). Današnjega dne se je po vsej državi slovesno slavila spominska obletnica dogodkov 1. 1848.

Zrtve irskih nemirov.

DKU Washington, 15. marca. (Brezlično). V zadnjih desetih tednih je bilo pri nemirih v Belfastu 53 mrtvih in 157 težko ranjenih.

Komunistični izgredi v Lizboni.

DKU Washington. V Lizboni so se vršili včeraj izgredi komunistov, pri čemur so metali komunisti bombe in ranili več oseb. Čez 100 voditeljev je bilo aretiranih. Pri raznih sindikatih so se našli natančni načrti za izvršitev socialnega preobrata.

do dne še bolj enoten narod, če bi bila od početka zaostale še znatne razlike, ki so posledica umetnega upliva raz- ličnih režimov in historičnega razvo- ja. Prebivalci evangeljske vere so bili navdušeni, ko so čuli, da v Beogradu nikdo niti ne sanja o tem, da bi ome- jeval kogarkoli glede njegovega vero- izpovedanja, ampak da se samoposebi razume, da mora veljati pri nas naj- večja verska strpnost in svoboda vseli veroizpovedi, seveda ako se odrečejo političnim zavojevalnim načrtom.

V Murski Soboti so se vršili cela trije shodi in sicer v nedeljo predpol- dne shod vseh občinskih tajnikov Prekmurja, zvečer javni shod vseh slojev prebivalstva, meščanov, kmetov in obrtnikov, in v ponedeljek zvečer še posebej shod javnih nameščencev, kjer so se obravnavala le vprašanja plač i- druginje.

Na vseh shodih je vladalo popolno soglasje o tem, da zlasti z ozirom na Prekmurje, ki predstavlja skoro deseti- tino cele Slovenije, ne more biti sploh govora o kakih drugi razdelitvi države v upravne enote, nego da se ustvari v Mariboru sedež velike županije in se- dež velike samouprave za pol milijona prebivalcev bivše Štajerske, Koroške in Prekmurja. Splošna zavest, da je intenzivna skrb za gospodarsko in kulturno povzdigo Prekmurja mogoča le, ako pride merodajna upravna o- blast kar najbližje, je vsem Prekmur- cem skupna in ni najti v celem Prek- murju človeka, ki bi si upal — če nam- ustava tako razdelitev prinaša — de- lovati kljub temu za mnogo oddalje- nejši sedež javne upravne oblasti v Ljubljani, ki ne bi mogla svoji kultur- ni nalogi glede Prekmurja pri najbolj- ši volji biti dorasla v enaki meri kakor Maribor. Če se bodo javni posli oprav- ljali z globokim patriotizmom in po- žrtvovanjem vseh prizadetih činiteljev v samoupravi in v administraciji, se bo mogla iz teh našemu narodu še pre- cej odtujenih krajev ustvariti prava Jugoslavija, kjer bode v najkrajšem času onemogočeno, da se uveljavljajo tuji uplivi. Ta patriotizem preveza vse sloje prebivalstva, ki imajo skup- no živeti v bodoči mariborski veliki županiji, ne more se pa reči, da takšno enako čustvovanje veže prebivalstvo bodoče mariborske velike županije s prebivalci Kočevja in drugih krajev bodoče ljubljanske velike županije.

Na vseh shodih se je soglasno priir- dilo načrtu poslanca dr. Kukovca, da se osnuje v najbližjem času za celo mariborsko volilno okrožje nova poli- tična organizacija v okrilju velike ce- lodržavne demokratske stranke, katera bo po enotnem narodno-gospodarskem in državno-političnem programu zdru- žila v sebi vse odkritosrčne prijatelje dela za napredek na vseh poljih kul- ture. Prekmurci so izjavili, da bodo vstopili v tako skupno organizacijo ter poslali svoje delegate na dotično po- svetovanje v Maribor. Sklenilo se je, to idejo oživiti nemudoma, ker ni več dvoma, da bi utegnili klerikalna stranka z oportunističnimi elementi iz drugih strank prebivalstvu maribor- skega volilnega okrožja z raznimi spletkami otežiti potrebno konsolida- cijo na gospodarskem polju in ker ka- že še obstrukcija klerikalnih poslancev v narodni skupščini, da hočejo zavleči uredbo samouprav v Sloveniji in sploh v Jugoslaviji. Na vseh shodih se je so- glasno sklenilo, da se mora napoveda- ti neizprosna boj vsaki demagogiji po- litičnih strank, ki zaslepljajo široke kroge in katerih življenje je preraču- nano le za trenutek, ki jim je na stalni napredek naroda v gospodarskem in kulturnem oziru deveta hrana.

